

> DÜBAM
DUNYA BÜLTENİ ARAŞTIRMA MASASI

Avrupa Sınırındaki Trajedi: Mülteciler

DÜBAM

Avrupa Sınırındaki Trajedi: Mülteciler

Genel Yayın Yönetmeni
Akif Emre

Yayın Koordinatörü
Hazinadar Hasan Hız

DÜBAM Yayınları
Küresel İletişim Merkezi
Barbaros Bulvarı, Balmumcu / Beşiktaş
Tel: (0212) 274 80 21 – 274 80 22
www.dunyabulteni.net/dubam

dübam

İÇİNDEKİLER

İbrahim Wavda

Avrupa sömürgeciliği ve mülteciler.....9

Akif Emre

Roma'nın yeni barbarları: Göçmenler.....14

Stephen Szabo

Avrupa'nın kimlik krizi ve Mülteciler.....19

Le Monde

Avrupa mültecileri ölüme terk ediyor.....23

Akif Emre

Yoksulluk değil 'yoksunluk göçü'.....26

Doris Carrion

Mülteciler Suriye'nin geleceğini inşa edebilir.....31

Lauren Dean

Dünyanın en şanssız insanları: Mısır'daki Suriyeli mülteciler.....42

Angel L. Martinez

Sahra mülteci kamplarında BM sorunun parçası mı?.....47

David Hearst

Ortadoğu'nun krizi Avrupa'nın da krizidir.....51

dübam

(SUNUŞ)

Uluslararası gündemin en temel sorunlarından birisi de göç ve mülteci konusudur. Günümüzde milyonlarca insan işgaller, etnik çatışma, otoriter rejimler ve insan hakları ihlalleri sebebiyle ülkelerini terk etmek zorunda kalıyor. Birleşmiş Milletlerin rakamlarına göre, ülkelerini terk etmek zorunda kalan insanların sayısı 200 milyon civarında. Bu durum mevcut krizin ne kadar ciddi olduğunu gösteriyor.

Göç ve mülteci konusu ABD'nin Afganistan - Irak işgalleri ve özellikle Arap Baharı sonrası Suriye ve Yemen'de yaşanan iç savaşlarla yeni bir boyut kazandı. Milyonlarca insan özellikle Suriye'den çevre ülkelere, iç savaş dolayısıyla iltica etti. 2015 yılı itibariyle de bu göçün Avrupa'ya doğru yoğunlaşması konuyu uluslararası gündemin en üst maddelerine taşıdı.

Bu dosya Avrupa ve Batı'nın mülteci kriziyle ilgili siyasi refleksleri, mültecilerin geleceği, hukuki statüleri ve krizin tarihsel boyutunu ele alan yazılardan oluşmaktadır.

dübam

Avrupa sömürgeciliği ve mülteciler

İbrahim Wavda

Svahili dilinde “maafa” kavramı felaket, berbat bir hadise ya da büyük bir trajedi anlamına gelir. Aynı kelime ayrıca, Afrika halkının yüzyıllar boyunca kölelik, emperyalizm, sömürgecilik, baskı, sömürü ve işgal nedeniyle yaşadıkları ıstırapları ifade etmek için kullanılır. Benzer bir şekilde bu emperyalist ve sömürgeci model, Orta ve Uzak Doğu’ya, hatta Güney Amerika’ya kadar genişletilebilir.

Bu soykırımı, insanlığa karşı bir suç olarak gören uzmanlar, bunun en büyük suçlusu olarak Avrupa’yı görmektedirler. Bu soykırım Afrika ve Asya yaşamını, din, gelenek, görenek, kültür, milletlerin kendi geleceğini tayin etme hakkı, kimlik ve ahlak gibi konular başta gelmek üzere, her boyutuyla derinden etkilemiştir. Önce, bu toplumların sosyal ve ekonomik dokusu tahrip edildi, daha sonra ise sömürgeci işgallerle işgal edilen topraklarda yaşayan yerli halk tecrit edildi.

Hiç şüphesiz Afrika insanlık tarihinde en çok istismar edilen ve boyun eğdirilen kıta. Sadece Afrika’daki mağdur insanların sayısı, diğer bütün kıtalardaki mağdur insanların sayısının toplamından daha fazladır. Afrika halkının bugünkü durumunun en önemli sebeplerinden biri insan ve mineral kaynaklarıdır. Fakat İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde ve “terörle mücadele” olarak bilinen (İslam’la mücadele olarak da okunabilir) oluşumun sonucu olarak,

illegal istilalardan mağdur olan kişiler artık Afganistan, Irak, Libya, Suriye ve Yemen’de de oldukça fazla.

Malcolm X beyaz liberaller için, “Bu, yüzüne gülen ve bir akıl hastanesinin içinde olduğunu unutturan Kuzey yılanlarıyla yürümek yerine, sürekli çingirdayarak nerede olduklarını hatırlatan çingiraklı yılanlarla birlikte yürümeyi tercih ederim.” Bu sözü, bugünkü yeni muhafazakarlar için de uyarlayabiliriz.

Şu anda Avrupa’nın karşısındaki mülteci krizi, 500 yıl kadar önce başlayan Afrika soykırımının doğrudan bir sonucudur. Kendi topraklarında gerçekleşen bir sömürgecilik faaliyeti bağlamında köle ticareti olarak başlayan şey, daha sonra emperyalizm ve yabancı toprakların sömürgeci işgali biçimi olarak Afrika’ya taşınmıştır. Afrika yüzyıllar boyunca coğrafi, tarihsel, zihinsel, kültürel, sosyal ve politik olarak işgal edilmiştir. Son yüzyılın ikinci yarısı boyunca, “uhuru” (bağımsızlık) fikri kıta boyunca yayılmış ve sonunda Afrika’ya “demokrasi ve medeniyet” geldiğine dair bir izlenim yaratılmıştır. Avrupalı sömürgeciler arkalarında, doğal kaynaklarından mahrum edilmiş bir kıta bırakmışlardır. Yerel ekonomi sistemi de paramparça edilmiştir.

Muazzam doğal zenginliklerine rağmen Afrika ve Asyalılar, bir çö-lün vatandaşları gibi yaşamışlardır. Afrika liderliği, kıtanın en güçlü kaynağını; halkı elde tutmak ve canlandırmak konusunda başarısız olmuştur. Afrika’nın karşısındaki en büyük tehlike ne HIV ne de savaştır. En büyük tehlike hâlâ, sömürgecilik sonrası imparatorlukların vekili olarak yetiştirilen, miyop, bencil, gelişme karşıtı liderlerdir. Bu liderlerin alamet-i farikaları, saflık, tasavvur eksiliği, fırsatçı, asalak ve tamamen tehlikeli olmalarıdır. Bu kuklalar, Meles Zenawi, Paul

Kagame, Sassou Nguesso ve Joyce Banda'dır. Biz de, sıradan vatandaşlar olarak, sorumluluk sahibi bir lider seçmekteki ahlaki görevimizde başarısız olduk.

Avrupa'nın çoğu bölgesini vuran mülteci krizi işte bu tarihsel bağlamda ele alınmalıdır. Yakın tarih "ulusal güvenlik" adı verilen yeni bir sömürgecilik ortaya koymuştur. Birleşik Devletler ve Avrupa (NATO), "terörle mücadele" ve "ulusal güvenlik" kisvesi altında zayıf ve yoksul ülkeleri istila etmiştir. Afganistan, Irak, Libya, Suriye, Cezayir, Yemen ve Filistin'deki illegal saldırılar sonucunda yüz binlerce masum erkek, kadın ve çocuk öldürüldü.

Milyonlarca kişi evsiz kaldı ve kendi ülkelerinde, mülteci kamplarında yaşamaya başladı. Sayısız hayat paramparça edildi. İnsanlar muhtaç ve umutsuz bırakıldı. Bu çatışma alanlarındaki ortak etken, ABD, Avrupa ve ittifaklarının elleridir. Bu gerçeklik inkar edilemez. Savaş ve mültecilerin (ekonomik kaygılarla göç eden kişilerle karıştırılmamalı) karşılaştığı git gide artan zorluklar arasındaki ilişki, o kadar da büyütülemez. Savaş nedeniyle iltica eden binlerce kişinin yine gidip, doğrudan (Libya, Irak, Afganistan gibi) ya da dolaylı (Suriye gibi) olarak kaçtıkları yerleri tahrip eden, harap eden ve yıkan Avrupa ve NATO ülkelerinde barınmaya çalışması, hem ironik hem de trajiktir.

İsrail'in de bu krizlerdeki rolünü unutmamak gerekir. İsrail 1948'de tarihi Filistin'i işgal ettiğinde, Filistin'lere yönelik bir etnik temizlik ve soykırım programı içine girdi. Irgun, Stern Gang ve Haganah gibi örgütlü terör grupları, binlerce Filistinliye yönelik şiddet uygulayarak onları kendi memleketlerinden dışarı attı. Bu kişiler bugün hala mülteci. Bölgede bulunan, Avrupa'ya gelip, daha verimli meraların

arayışında olan çok sayıda evsiz kişinin arasında katıldı.

Arap Birliği ve Körfez İşbirliği Ülkeleri'nin hepsi aile derebeylikleri. Bu ülkeler için demokrasiden bahsetmek mümkün değil. Mülteci akını bu ülkelerin otokrasilerini ve uzun vadede ayakta kalabilme yetilerini tehlikeye atabilir. Şu anda Batı ülkelerinden gelen askeri destek sayesinde hala güçlü kalabiliyorlar.

Tüm halk yerinden edildi. Kayıp bir çocuk nesli yaratıldı. Bu travma bu çocukların tüm yaşamını şekillendirecek. Uzun vadedeki etkiler bu çocukları şiddete, holiganlığa, uyuşturucu bağımlılığına ve depresyona itme potansiyeli taşıyor.

Mültecilerin karşılaştığı bir diğer acı ve zorlu sınav ise Avrupa'daki kapitalizmin vahşi yüzüdür. Kendi hayatları için korkan ve Afrika ve Orta Doğu'daki savaş bölgelerinden kaçan umutsuz insanlar, polislin copları, göz yaşartıcı gazları, sınırları ve dikenli tel bariyerleri, yetersiz yiyecek ve su ve kabul edilemez sağlık koşulları ile karşı karşıya kalmak zorundalar. Ekonomik sömürü ise üstesinden gelmeleri gereken bir diğer problem.

Kuzey Kaliforniya'daki Leverne Üniversitesi'nde İngilizce Profesörü olan William A. Cook, bir zamanlar şöyle yazmıştı: "İnsanlar, kendileri için ağlayamayan insanlar için ağlayıp, adalet diye haykırdığında, zaman gelmiş demektir."

İşte o zaman, bu zamandır.

Dünya Bülteni için çeviren: Cansu Gürkan

Kaynak: Middle East Monitor

Roma'nın yeni barbarları: Göçmenler

Akif Emre

Akdeniz sularında 400 göçmen daha kayboldu. Daha doğrusu Avrupa yolunda 400 Güneyli, Ortadoğulu, beyaz olmayan, üçüncü dünyalı boğuldu. Bir eğlence yatındaki can sıkıcı bir aksilik kadar makes bulmadı bu çoğu anne-babasız çocuk ve gençlerden oluşan 400 insan. Gerçekten, bir anda serin sularda kaybolan 400 beden Avrupalıları hiç ilgilendirmemiş olabilir mi?

Medyadaki sessizlik aslında müthiş bir öfkenin ve de korkunun yansıması.

Eğer Batılı kaynaklar doğru söylüyorsa sadece geçtiğimiz hafta sonu denizden kurtarılan göçmen sayısı 5629. Yine AB rakamlarına göre bu yılın başından itibaren Eritre, Somali, Libya gibi Afrika ülkelerinden kaçak gemilerle yola çıkan mülteci sayısı ise 260 bini buluyor. Uluslararası Göç Örgütü geçen yıl Akdeniz'de boğulan göçmen sayısını 34072 olarak açıklamış. Bu rakam bir önceki yıl 700 civarında. Görüldüğü gibi hızla katlanarak büyüyen bir artış var. Üstelik bu sadece deniz yoluyla gelenler ve de basına sızanlarla sınırlı bir rakam; bir de karadan Avrupa yolunu deneyenleri eklediğimizde durum tüm vahametiyle ortaya çıkar.

Akdeniz'de isimsiz namsız kaybolanların artık sıradanlaşan, kanıksanan durumunun belli aralıklarla hatırlanan vicdan kanatıcı bir insanlık trajedisine dönüşmesinden öte anlamı olmalı.

Roma'yı barbarlar yıktı. Kuzeyden akın eden barbar kavimler beyaz ve Avrupalıydı ama Romalı değillerdi. 'Avrupa'nın oluşumundan sonra iki büyük meydan okumayla karşılaştı: Batı'da Endülüs, Doğu'da Osmanlı. Endülüs Avrupa fikrinden çok Haçlı ruhuyla yıkıldı. Osmanlı'nın Avrupa'dan sürülmesinde Hristiyan ruh etkili olsa da Haçlılıktan çok pagan Roma'ya yakın, seküler bir Avrupa fikri başattı. Daha modern, daha sofistike ve daha küresel Roma düşüncesinin emperyal stratejisiydi.

Bugün Roma Avrupa'dır, daha doğrusu Avrupa Birliği... Avrupa Osmanlı'yı topraklarından süren mağrur ve kendisinden emin emperyal güç olmaktan uzakta. Nehir kurumaya yüz tuttu. Ne var ki, barbarların da Roma'nın kapısına dayandığını hissediyor!

Bir yanda dünyayı imrendirdiği hayat tarzı, tüketim çılgınlığı ile adeta tahrik ettiği yoksulların umudu olduğu düşüncesiyle üstünlük duygusu, bir tür haz... Diğer tarafta suyu dahi olmayan evlerinde, Avrupalı gibi yaşamaya özendirilen yoksulların gelecek hayalleri için ölümü göze almalarına sebep olan yoksunluk duygusu.

Küresel Roma hayali kuran Avrupa artık kendi varlığını, hayat tarzını, lüksünü sürdürebilmenin derdinde. Alışageldiği hayatı sürdürebilmenin bedeli küresel kapitalizmin yeni pazarlar, yeni kaynaklar bulmasına bağlı. Küresel piyasanın dengesi sadece kazanmak ve sürekli kazanmak üzere kurulu ahlaksız ve adaletsiz döngüsünün bedelini Batı dışı toplumlar ülkelerinde zaten ödüyorlar. Yağmalanan kaynaklar, tüketilen imkânlar, dengeler adına çıkarılan karışıklıklar pahasına sürdürülen bir kanlı pazar bu...

Bir de Roma'nın içine sızanlar var. Her gün çoğalarak artan göçmenlerin sızma girişimleri. Artık beyaz adamın bulaşmak istemediği

işleri yapmaya getirilenlerin tanınan kotayı aşmaya başladığını düşünüyor beyaz adam...

Artık Batı başkentlerinin varoşlarındaki esmer tenliler, siyahiler, alını secdeye varan uygarlık karşıtı Müslümanlardır içeriye sızan barbarlar, Avrupalının derin hafızasında...

Roma'ya sızanların kontrol edilmesi, gerekirse geldikleri yere geri gönderilmesi "Avrupa fikri"nin tüm iddialarına rağmen hiç de gerçekleşemeyecek bir düşünce değil artık.

Üstelik barbarlar her gün gemilerle, uçaklarla sınırları aşarak Roma'ya akın ediyor. Karaya çıkan her barbar Avrupalının ekmeğinden, hayat tarzından, refahından bir parça koparıyor.

Ya barbarları kendi yurtlarından çıkmadan engelleyecek ya da sızanları Roma'yı ele geçirmeden sürüp çıkaracak. Avrupalının barbar-Roma sendromu, sokaktaki insanın içinde biriktirdiği öfke, kızgınlık, huysuzluktan ibaret olsa belki sorun olmayacak.

Roma'nın kendini savunma adına stratejik aklı biraz da böyle işliyor. Küresel Roma için Roma'yı savunma stratejisidir bu.

Küresel Roma'nın sürdürülebilir olması, kapitalizmin çarklarını döndürmesine bağlı.

Tüm bu teorilerin üstüne şu soru sorulabilir: Peki, Avrupa'nın aydınlanma, hümanizm, insan hakları, çoğulculuk iddiası/fikriyatı nerede duruyor?

Batı'nın çıkar şebekelerinden çok hissiyatını dikkate aldığımızda hissiyatın fikriyata, retoriğe, ideale baskın çıktığı, hem de o bilinen stratejik aklın devreye girdiği görülür. Avrupa'nın uygarlık idealini, ilkelerini, söylemlerini gözardı etmeye geçecek gerekçeler, ikna yöntemleri gerekli...

Barbarların Akdeniz'in serin sularına gömülmesini gözden saklayanların Ortadoğu'yu bir film platosuna dönüştürmüş olduğuna bakarak, ne yapılmak istendiği kıyas yoluyla kavranabilir.

Korku filmleri için hazırlanmış devasa bir film platosuna benzeyen Irak, Suriye'ye bakalım ve bunun barbarları bekleyen Romalılar için ne anlama geldiğini düşünelim yeterli.

dübam

Avrupa'nın kimlik krizi ve Mülteciler

Stephen Szabo

Avrupa bir kimlik krizinin, "öteki" korkusunun, yani Müslüman göçmenler ve Suriyeli mülteci seli sebebiyle doruk noktasına ulaşmış bir kimlik krizin tam ortasında.

Avrupa'daki çoğu ülke için, bu "öteki" eğilimi İslam tarafından demografik ve kültürel olarak kuşatılma korkusundan kaynaklanıyor. Nüfusu azalma eğiliminde olan bu ülkeler Müslümanların kendi vatandaşlarını yutacağı ve Batılı değerleri tahrif edeceği korkusu içindeler.

Bu korku Avrupa'nın gerilemesi ve Avrupai özgüvenin kaybıyla ilgili daha büyük kaygıları aksettiriyor. Öyle bir kaygı ki İmparatorluk Çağı Avrupası'nın o uygar özgüvenine ve kibrine tamamen zıt. Avrupa'da yaşam standardı halihazırda gerilemiş vaziyette. Avrupa Komisyonu'nun tahminlerine göre 2023'e kadar Avrupa'da yaşam standardı Amerika'dakinin ancak yüzde 60'na tekabül edecek. Kaldı ki Kıta bir yanda Yunan ekonomik kriziyle boğuşurken diğer yanda da Vladimir Putin'in Rusya'sıyla mücadele ediyor.

Ancak mülteci krizi daha somut bir tehdit, zira Avrupa ülkelerini her şehirden kasabasına kadar etkisi altına alıyor. Yunanistan ve Ukrayna'daki buhranların aksine, mülteciler daha göz önünde ve etnik temelli kimliklere göre şekillenmiş olduklarından Avrupa ülkeleri için doğrudan doğruya bir problem teşkil ediyorlar.

Bu ani mülteci seli, ekonomik büyümedeki altın yılların mazide kaldığı, küreselleşmenin Avrupa'daki zenginliğin ve refah devleti anlayışının altını oyduğu bir zamanda ortaya çıktı. Din ve Kilise bir zamanlar olduğu gibi artık bir dayanak noktası değil. Avrupa Birliği ve onun Brüksel'deki teknokrat bürokrasisi ulusal bir tahakkümün ötesinde görünse de tüm üye devletlere bir mülteci kotası dayatma uğraşında.

Walter Laqueur veya Alman Thilo Sarrazin gibi yazarlar halkçı sağ partilerle hemfikir oldukları kültürel korku üzerine vurgu yapıyorlar. Yani Müslüman göçmenler gelecek ve yaşlanan Avrupa toplumlarını yutacak korkusu...

Macaristan, Polonya, Slovakya ve Çek Cumhuriyeti gibi Orta Avrupa ülkelerinin Hristiyanlar dışındaki mültecileri kabul etme hususundaki isteksizliği, hatta açıktan reddi, korkunun vardığı uçları gösteriyor. Yine de bu son mülteci dalgası "ötekilerin" Avrupa'ya dolmasında yeni bir merhale sadece.

Edward Said 1978'de Avrupalı emperyalist güçlerin maksatlı biçimde Batı'nın karşısına o gizemli ve çocuksu Doğu'yu yerleştirdiklerini, böylece uygarlaştırma görevlerinin bir parçası olan kolonyal hakimiyetlerini meşrulaştırdıklarını, bir nevi "Beyaz Adam'ın Yükü"nü omuzladıklarını söylemişti.

Mülteci krizinin başlamasının öncesinde bile, eski sömürgeci imparatorluklar, bilhassa Britanya ve Fransa, göçler yüzünden omuzlarındaki bu uygarlaştırma vazifesini kendi ülkelerine kaydırmışlardı. Avrupa'daki Müslüman nüfus 1990'da 30 milyonken 2010'da 44 milyona yükseldi. 2030'a kadar Müslümanların Avrupa nüfusunun yüzde 8'ni teşkil edecekleri tahmin ediliyor.

Avrupa ülkeleri kendilerini, kısmen seküler yönelişlerinden ötürü, mültecilerin ülkelerinden daha ilerlemeci olarak görmüştür. Kadın

hakları ve insan haklarında İslam ülkelerinden daha ileri oldukları iddiasındadır. Batıda yaşayan Müslüman azınlıklardan Batı kültürüne entegre olmaları ve onun “uygar” değerlerini kabul etmeleri beklenir. Oysa birçok Batı memleketinde, bireycilik dinle yer değiştirmişdir.

Müslüman göçmenlerin çoğu sahip oldukları ananevi değerleriyle bu gibi modern kültürlerle zıtlaşarak bunları ahlaksızca ve düşmanca telakki etti ki bu da bir tür Batılı “öteki” meydana getirdi. Charlie Hebdo saldırıları, 2005’de Danimarka’da Hazreti Muhammed ile alakalı karikatürlerin yayınlanmasında olduğu gibi, bu kültürel üstünlük çatışmasının sonuçlarını temsil eden bir şeydi. İfade özgürlüğü adına İslami sembolleri açıkça aşağılayan bu her iki seküler kuruluş da dini gerici davranışlarına kalkan yaptıklarını öne sürdükleri insanlara karşı bir tür üstünlük anlayışı sergilemiş oluyorlardı.

Hem Batılılarca sahnelenmekte olan kültürel kibir hem de bunun sonucunda ortaya çıkan radikal Müslümanların misillemeleri, Müslümanlar ve şimdi içinde yaşadıkları Batılı toplumlar arasındaki kültürel çatlakları daha da derinleştirdi.

Bugün Müslüman mülteciler Avrupa’ya akın etmeye devam ediyor. Ekserisi Suriye’deki savaştan kurtulduğu için halinden memnun. Ama bu mutlulukları ne kadar sürecek ? Kendilerini himaye eden ama hala yabancı görünen toplumlara kendileri ne zaman yabancılaşılmaya başlayacak ?

Avrupalıların “öteki” ile olan ilişkilerini yeniden tanımlamaları için önce kendilerini yeniden tanımlamaları gerekecek.

Kaynak: The Washington Post

Dünya Bülteni için çeviren: Mustafa Doğan

dübam

Avrupa mültecileri ölüme terk ediyor

Le Monde

Triton, dalgaların ulağı, Yunan mitolojisine göre fırtınaları dindirme gücü olan deniz tanrısıydı. İki bin beş yüz yıl sonra, Triton Akdeniz'in yüzeyinde yeniden belirdi. Ve fakat farklı bir biçimde, savaştan, eziyetten ya da yoksulluktan kaçarak Avrupa kıyılarına ulaşmak için hayatlarını tehlikeye atmaya hazır yüzbinlerce mülteciyi boğmakta olan fırtınayı dindirme misyonuyla. Ne var ki Avrupa'nın Triton adıyla kıyı sınırlarını korumak üzere başlattığı yeni operasyonunun taşıdığı mesaj, yüz üstü bırakmayı ve acziyeti ilan eden bir mesaj.

Başımızı kuma gömemeyiz. "Triton", İtalya İçişleri Bakanı Angelino Alfano'nun itiraf ederek kabul ettiği gibi, 150 bin kişinin hayatını kurtaran "Mare Nostrum" operasyonuna son verdi. Böylece Avrupa Birliği, insani görevi güvenlikçi misyonla değiştirmiş oldu.

"Mare Nostrum" yani "Bizim Deniz" operasyonu 2013'te büyük İtalyan adası Lampedusa'da yaşanan korkunç deniz kazasından hemen sonra başlatılmıştı. Bu operasyon, insan kaçakçısı şebekeler tarafından derme çatma teknelere istif edilmiş mültecileri kurtarmak için Libya karasularına kadar giden gemilerden oluşan bir İtalyan operasyonuydu. İtalya, bu operasyon kapsamında aylık 9 milyon euro harcadığını hesaplıyor. Cömertlik pahalıya mal olur. Özellikle bir başına kalınca.

Bırakın dayanışmayı, İtalyan bakanın Avrupalı mevkidaşları kendisini, mültecileri İtalyan gemilerinin kendilerini kurtarmaya geleceğine dair umutlandırarak yasadışı göçü teşvik etmekle suçluyorlar. Dürüstlük ayrıcalığı, “Mare Nostrum projesinin Avrupa’ya bir köprü olarak görülen bir kurtarma misyonuna dönüşmesinden üzüntü duyduğunu” belirten Almanya İçişleri Bakanı Thomas Maiziere’den geldi.

Bir çözüm bulunmalıydı ve bu “Triton” denen çözüm bulundu. Bu operasyon artık sadece İtalya’nın değil aynı zamanda Avrupa Birliği dış sınırlarının denetiminden sorumlu Frontex’in bir misyonu. Üç kat daha az masrafla ve Avrupa karasularıyla sınırlı olacak.

“Triton” fırtınayı dindirmeyecek. Mülteciler akın etmeye devam ediyor. İyi karşılanma umudu değil onları buna sevk eden, şiddet ve sefalet. İnsan kaçakçısı şebekeler bu işin rantını yemeye devam ettiği sürece, mülteciler aileleriyle vedalaştıktan sonra Libya’dan derme çatma teknelere istif edilmeye ve boğulmaya devam edecekler.

Gerçek şu ki mültecilik, Avrupa’da, muhalif kesimleri besleyen bir bela gibi görülüyor. Avrupa Birliği’nin hiçbir büyük partisi mültecilerin kabulüne ya da yararına ilişkin tutum konusunda rasyonel bir strateji belirleme cesaret ve isteğine sahip değil. Bu sorunu görmezden geldiğimiz sürece, Akdeniz, “bizim deniz”, mültecileri yutmaya devam edecek.

Le Monde, Başyazı

Dünya Bülteni için tercüme eden: Muhsin Korkut

Yoksulluk değil 'yoksunluk göçü'

Akif Emre

Akdeniz'in sularını yara yara Avrupa kıyılarına vuran bedenlerin verdiği mesajın sadece savaş ve yoksulluk üzerinden okunması kadar yanıltıcı bir şey olamaz. Bu topraklar epey bir zamandır Batı ile kıyaslandığında zaten yoksul sayılacak ekonomik göstergelere sahip.. Ne tüketim ekonomisine sahip oldular tarihleri boyunca ne de refah toplumunun hazzını duyumsadılar. Zenginliği yaşadıkları dönemlerde de hiç bir zaman kapılarına dayandıkları Avrupa'nın refah seviyesinde değillerdi.. Uzun savaş yılları, parçalanmışlık, işgaller gördüler ve yoksulluk nedir tecrübe ettiler. Ama hiç bir zaman yoksunluk duygusu yaşamadılar.

Bir imparatorluğun enkazı altında kaldıklarında son beşyüzyılın en büyük savaş felaketinin acılarını yaşadılar. Düşmanına direnebildiklerince direndiler, özgürlükleri için mücadele verdiler ama onlara sığınmayı düşünmediler. 'Bir gün mutlaka...' diyerek hicreti seçtiler. Kudüs düşse de hiç bir zaman vazgeçmediler.

İmparatorlukları yıkıldığında Balkanlar'dan, Kafkaslar'dan akın akın göçtükleri yurtları arasında bugün terkettikleri coğrafyalar da yer alıyordu. Dün kurtulmak için kaçtıkları bayrakların gölgesine bugün kurtuluş umuduyla denizler aşıyorlarsa ortada başka bir durum var demektir.

Muhacir olmakla göçmen olmak, yoksullukla yoksunluk arasındaki farkı gözetmeden yapılacak her çözümleme yüzeysel kalacaktır.

Yoksulluk insanlık tarihi ile birlikte var olan bir insanlık durumudur ve mutlak değildir. Yoksul olmak görece bir haldir ve bunu ölçüsü maddi olduğu kadar insanın benlik duygusunu, maneviyatı ile ilgilidir. Her ne kadar yoksulluğun her topluma göre ekonomik göstergeler, rakamlarla ifade edilen ölçülebilir bir durum olduğuna dair genel kanı olsa da asıl sorun insanın kendi içsel donanımı ile alakalıdır. İşte Ortadoğu'dan, Afrika'dan, Ortaasya'dan ve önemli kısmı Müslüman ülkelerden kopup gelen kitlelerin durumu bu yoksulluk göstergesi ile alakalı değildir.

Avrupa kapılarına dayanan bu göçmenler dehşetli bir yoksunluk duygusu içindedirler. Sınırları zorlayan karşı konulamaz duygu da budur.

Bu insanları çekene, harekete geçiren Batının göz kamaştırıcı zenginliği, refahından çok kendi içinde bulunduğu yoksunluk halidir. Daha iyi bir hayat yaşamak özlemi, daha konforlu ve güvenli bir gelecek arzusu.. Tüm bunlar anlaşılabilir duygular. Ancak, kucağında bebeği ile yani geleceğini de alarak sınır boylarında, Yunan adalarında, Akdeniz'in dalgalı sularında ölümü göze almaya geçecek hangi şiddetli arzularla boğuşmaktadırlar?

Müslüman toplumların maddi şartlarının tükenmişliği, can korkusu, her türlü meşruiyetini yitirmiş yönetimler; hepsini üstüste koyduğumuzda zahiren yurdunu terketmeye geçecek gerekçeler var kabul edilebilir. Ne var ki tarih boyunca bu zorlukların daha şiddetlisini yaşamış bu coğrafyanın insanını Avrupa kapılarını zorlayan saikler sadece bunlar olamaz.

Tarihte Müslümanlarla Avrupalıların ilişkisini genelde kesin sınırların ayırdığı, savaş durumları belirledi. Sömürgecilik dönemi Batının galebe

çaldığı, bir tür mağlubiyet durumuydu. Ancak 20 yüzyılın ikinci yarısından itibaren gönüllü olarak ama aşağı statüde kitlesel göçler oldu. Bu göçler her ne kadar anlaşmalar çerçevesinde gerçekleşse de Müslümanların gönüllü olarak düşman bildikleri bir uygarlıkta hizmet ifa etmeye gittikleri enden durumlardan biridir. Ama bunun bile anlaşılır bir tarafı vardır. Sonuçta düşük statüde olsa da emek ve karşılığın dayalı bir anlaşmaydı. Almanya'da Türkler, Fransa'da Cezayirli, İngiltere'de Pakistanlılar gibi. Bugün yaşanan durum Müslümanlar açısından daha da aşağılayıcı kitlesel göçü temsil ediyor. Gönüllü olarak sınırları zorlayarak hatta ölümü göze alarak iltica talebinde bulunmak. Bu durumun ekonomik göstergelerle açıklanması insan teki olarak ve cemiyet olarak içinde bulunduğumuz ruh halini daha doğrusu insanlık durumunu açıklamaya yetmiyor.

Maddi ve manevi olarak yaşanmakta olan yoksunluk durumu anlaşılmadan tel örgüleri parçalayan şiddetli duygu halini kavramak zor.. Batının igvası tek başına açıklayıcı değil. Asıl olan bizim içine yuvarlandığımızı sosyal, ekonomik, siyasal kaosun çepeçevre sarmaladığı, teslim aldığı insanlık durumumuzdur. Tek tek yaşamakta olan yoksunluk hali...

Savaşın tüm yıkımlarına direnen insanlık iç savaşın hançer yarısına dayanamaz olmuşsa tüm ümmetin kendini sorgulaması gerekir. Müslümandan kaçarak bir zamanlar özgürlüğünü, dinini, toprağını korumak için savaştıklarına sığınma hali. Hem fizik planda çevre ve hem metafizik olarak iç dünyamızdaki tükenişin, en azından bir kitlenin bu sınıra gelip dayandığı bir insanlık durumunda olması. Bu hal ile yüzleşmeden kimseyi suçlamanın, sorunları da çözebilmenin ihtimali yoktur.

İnsanımızın ruh dünyasını okerten, kimlik krizi açmazına srk-
leyen, maddi hayat beklentisi uęruna neleri feda etmek durumunda
bırakılışına kafa patlatılsa yeridir. Yoksulluk çizelgelerinden önce
yoksunluęumuzun seviyesini ölçmeyi deneyelim. Müslümanlardan
kaçıp Avrupa'ya, refaha sığınmak yerine keşke İslama sığınabilsey-
dik..

dübam

Mülteciler Suriye'nin geleceğini inşa edebilir

Doris Carrion

İç savaşın bitmesinden sonra ülkelerine dönecek olan mülteciler Suriye'nin yeniden inşasında ve istikrarında önemli rol oynayabilir.

Nüfusun yüzde 5'ine tekabül eden dört milyon Suriyeli iç savaştan sonra çevre ülkelere doğru kaçtı. Ve son dört yılda çevre ülkelere giden mültecilerin çok sayıda çocuğu da dünyaya geldi. Çoğu Türkiye, Lübnan, Irak ve Ürdün gibi ülkelerde barınan mültecilerin yaşam koşulları gittikçe zorlaşıyor. Sadece barınma ve eğitim değil, aynı zamanda yaşamak için gerekli şartların sağlanamaması söz konusu olan.

Halihazırdaki mülteci krizini çözmek için kaynakların seferber edilmesi kolay olmamıştır. Bunun ilk nedeni Türkiye dışındaki ev sahibi ülkelerin ekonomik ve politik sorunları ve bu ülkelerin kendi içindeki mevcut çatışmalarının devam etmesidir. İkinci bir sebepten mülteciler için yapılması gereken uluslararası yardımların sadece yarısının finanse edilmesidir. Bütün bunları göz önünde bulundurduğumuzda resim oldukça kasvetli gözüküyor. Ancak her şeye rağmen mültecilerin uzun vadeli kapasitelerini geliştirmeye yönelik bir çaba, Suriye'nin yeniden inşasında önemli bir rol oynayabilir.

2012'de Hollanda merkezli bir think tank olan Clingendael'de

önemli bir rapor yayınlandı. Bu raporda çatışma sonrası geçişler üzerinde duran uzmanlar, savaş sonrası dönemlerde insani yardım, ekonomik yapılanma ve istihdama odaklanılması gerektiğini savunuyor. Son dört yıldır çevre ülkelerde bulunan mülteciler halihazırda tecrübe ve becerilerini geliştiriyor. Ve bu tecrübeler savaş sonrası dönemde iş alanlarının yaratılmasında ve istihdamların sağlanmasında katkı sağlayacaktır.

Suriyeli mülteciler gittikleri çevre ülkelerde bilhassa inşaat, konfeksiyon, tarım, otelcilik gibi sektörlerde ya da küçük dükkân ve fabrikalarda yasal izin olmadan çalışıyor. Mesela mültecilerin bulunduğu Ürdün'ün Zaatarı kampındaki ticari cadde olan 'Şanzelize Caddesi' bugüne kadar en kalabalık dönemini yaşıyor. Mültecilerin bu iş alanlarındaki tecrübeleri, savaş sonrası ülkelere döndüklerinde küçük ve büyük ölçekli işletmelerin kurulması açısından oldukça önem taşıyor.

Bunun gibi etkilerin anlamlı olması çok küçük görünebilir ancak savaşın her bir bölgeyi tarumar ettiği ülkede kalmaya devam eden Suriyeliler ile çevre ülkelere iltica eden Suriyelilerin beceri düzeyleri şüphesiz ki birbiriyle aynı olmayacaktır. Zaten 2014 yılında BM raporuna göre, çatışmalar başladıktan sonra Suriye'nin insani gelişme göstergeleri ciddi oranda gerilemiş durumda.

Hakeza mültecilerin gittikleri ülkelerde aldıkları eğitim Suriye'deki okullarda nadiren verilmektedir. Örneğin, Lübnan'da eğitim dili İngilizce ve Fransızcadır. Türkiye'de bulunan mültecilerin büyük kısmıysa Türkçe öğrenmektedir. Şüphesiz ki, mültecilerin kendi anadillerinde eğitimleri de çok önemlidir fakat mevcut durumda Türkiye ve Lübnan'da okula gitmiş mültecilerin ileriye yönelik Suri-

ye'deki kamu sektörü projelerinde ve müstakil işletmelerde önemli kazanımlar sağlamaları söz konusudur. Bu mültecilerin dil becerileri, yurtdışındaki temasları ve komşu ülkelerin kültürleri ve uygulamaları noktasında anlayışları önemli kazanımlardandır. Hatta Türkiye, Lübnan ve Batılı yatırımcılar için Suriye'de iş ortamlarının iyileştirilmesi için de önem taşıyor.

Ekonomik yapılanmalara ek olarak, savaş sonrası Suriye'de sürdürülebilir siyasi reformlara, uzlaşma ve diyalog sürecine ihtiyaç var. Savaş sonrası ne tür hükümet kurulursa kurulsun, Suriye'de sivil katılımın geniş olduğu, kapsayıcı bir barışın sağlanacağı toplumsal sözleşmenin oluşturulması gerekir. Suriyeliler bilhassa Suriyeli gençler buldukları ülkede sivil toplum projelerine katılımlarıyla aslında bu becerilerini de geliştiriyorlar.

Suriyeli mültecilerin ileriye yönelik kapasitelerini arttırabilmek için daha fazlası yapılabilir. Mesela Batı ülkelerinde geçici çalışma izninin dahil olduğu insani kabul programları ve sivil toplum projelerinin arttırılmasıyla bu destek sağlanabilir. Bu adımların atılması da politik olarak kolay değildir. Zira mültecilerin yoğun olarak göç ettiği ülkelerde yoksullar olumsuz etkilenebiliyor ve hayat yoksullar için daha zor hale geliyor. Zaten mültecilerin yoğun yaşadığı yerlerde kiralar yükseldi ve vasıfsız iş gücü, ücretleri daha da aşağıya çekti. Okullar ve hastaneler tıka basa doldu. Çevresel sorunlar da artmaya başladı. Bütün bunların yanında daha fazla mültecinin alınması yönetimlerin göçmen karşıtı duyguları tetiklenmesini ve cihatçı grupların yarattığı korkuları yönetmek zorunda kalacak.

Bütün bunlara rağmen, alternatif senaryolar daha olumsuz olacaktır. Mesela mültecilerin uzun vadeli istikrarsızlığını ele aldığı-

mızda, bu durumun hem bölge için hem de uluslararası düzeyde yaratacağı ekonomik maliyet ve güvenlik zafiyeti daha fazla olacaktır. Bunun yerine mültecilerin durumunun pozitif politikalarla ele alınması, savaş sonrası dönemde uzun vadeli yeniden yapılanmaya ve istikrara katkılarda yardımcı olabilir.

Kaynak: Chatham House

Dünya Bülteni için çeviren: Hazinadar Hasan Hız

Dünyanın en şanssız insanları: Mısır'daki Suriyeli mülteciler

Lauren Dean

Arap Baharı'nın başlamasından uzun süre önce güneydeki Sakba şehrindeki Suriyeliler, Damietta'daki Mısırlılarla yakın bağlara sahipti. Nesillerdir bu iki şehir, ülkelerinin mobilya yapımında baş şehirlerdir ve iş adamları ve zanaatkarlar bu şehirler arasında gidip gelirler. Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad rejimi, vatandaşlarını evlerinden sürmeye başlayınca çoğu Sakba sakini makul bir varış yeri olarak Damietta'yı seçti. Bazılarının oradaki Mısırlılarla zaten ilişkileri vardı. Mısır da baştan başa Suriyeli mültecileri hoş karşılıyordu. Ayrıca, yaşam maliyeti düşüktü ve ustalarla zanaatkarlar Damietta'da kesinlikle iş bulacaklarını hissediyorlardı. Öyle de oldu. 2013 yazında yerel bir STK, Damietta'da 8.700'ün üzerinde Suriyeli mülteci yaşadığını bildirdi. Bunların çoğu mobilya fabrikaları ya da atölyelerde iş buldu. Suriye dükkan ve restoranları kök saldı. Çoğu Suriyeli daimi olarak oraya yerleşti hatta Mısırlılarla evlendi.

Ama üç ay önce, milyonlarca Mısırlının sokaklara dökülmesiyle ordu Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'yi devirdi ve Damietta'daki -ve tüm Mısır'daki- Suriyelilerin hayatı aniden değişti. Bölgedeki STK çalışanları, bölgede insanların davranışlarının tamamen tersine döndüğünü ifade ediyorlar. 1958'den 1961'e kadar Suriye ve Mısır, Birleşik Arap Cumhuriyeti olarak bilinen tek bir ülkeydi. Her ne kadar birlik kısa sürse ve sonunda başarısız olsa da hem

Suriyeliler hem de Mısırlılar, bu sebeple aralarında tarihi bir ilişki olduğuna işaret ederler. Suriyeli mülteciler iki sene önce ülkeye gelmeye başladıklarında Mısırlıların evlerinde ağırlandılar, bunlara boş daireler verildi, nakit yardımı yapıldı ve Mısırlılar her şeylerini bunlarla paylaştılar. Şimdi ise bol bol çekişme haberi geliyor. Şeyh El Kar olarak adlandırılan bir Suriye restoranı yakılarak yerle bir edildi. Suriyelilerin sahip oldukları çoğu dükkan da saldırıya uğradı ve soyuldu. Geçen ay Damietta'da yedi yaşındaki iki Mısırlı erkek çocuk, sekiz yaşındaki bir Suriyeli çocuğun bacağına gaz döküp çocuğu yaktı. Şam'dan gelen 19 yaşındaki bir mülteci de bana sokakta saldırıya uğradığını ve boynuna ip geçirildiğini anlattı.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) Ofisi ile ortaklık içinde çalışan ve Damietta'daki Suriyelilere yardım eden Resala örgütü yönetim kurulu başkanı Nesrin Farkusa'ya göre çoğu Suriyeli mülteci, işten çıkarıldı. Tadamon isimli STK'da çalışan Suzan Wardeh de, "İş yeri sahipleri burada Suriyelilere ihtiyacım yok diyor." Şimdi "İş yeri sahipleri, iş için daha önce istemedikleri hukuki belgeler istiyorlar." Farkusa Mısır'da Suriyeliler arasında işsizliğin artacağından ve artık Mısırlılar tarafından yardım yapılmadığı için de uluslararası örgütlerden gelen yardımların insanların ihtiyaçlarını karşılamaya yetmeyeceğinden korkuyor.

Damietta'da olanlar, Mısır çapında yüzbinlerce Suriyeli mülteciye de oluyor. Filistinliler ve diğer yabancıların yanı sıra Suriyeliler de Mursi'nin devrilmesi ve Müslüman Kardeşler'e yapılan baskılar sonrasında yabancı düşmanlığı ve öldürücü Mısır milliyetçiliğine hedef oldular. Düşman ve istikrarsız bir ortamdan kaçan bu insanlar şimdi kendilerini bir başka düşman ve istikrarsız ortamda buluyorlar. Yerli halktan gelen saldırılar ve artan bürokratik engellerle devlet tara-

findan verilen sıkıntılar arasında çoğu Suriyeli, Mısır'dan ayrılma yolunu seçti, çok daha fazlası da bunları takip edecek. Bunlar çoğu zaman başka yerlerde daha da tehlikeli bir hayatla karşılaşacaklar.

Görenlerin çoğu, olayların bu kadar kısa sürede nasıl değiştiğini izah edemiyor. 30 Haziran'dan önce Suriyelilere yardımların çoğu İslami hayır kuruluşlarından ve İslami cemaatlerle bağlantılı fertlerden geliyordu. Suriye toplumuyla yakından çalışan bazı gözlemciler, bu durumun Mısırlıların Suriyelilerle İslamcılarını ilişkilendirmesine yol açtığı spekülasyonu yaparlar. Görevden alınmasından sadece 18 gün önce, 15 Haziran'da Mursi, hükümetinin "Suriye halkının kurtarılmasına" olan taahhüdünü duyurduğu zaman bu ilişkilendirmeyi kuvvetlendirdi.

30 Haziran'dan bu yana Mısır medyası, Müslüman Kardeşler'le birlikte çalıştıkları ve devrik cumhurbaşkanı Mursi'ye destek mahiyetinde oturma eylemi yaptıkları suçlamasıyla Suriyelileri şeytanlaştırdı (oturma eylemi sebebiyle tutuklanan Suriyeli ya da Filistinli olmadı).

İskenderiye'de Mültecilerle Dayanışma Hareketi'ni kuran Nadir Attar, "İnsanlar Suriyeli mültecileri siyasi piyonlar olarak kullanıyor" dedi.

Kahire dışında bir yer "Küçük Şam" olarak adlandırılıyor. Mısır'da tahmini 300.000 Suriyeliden 33.000'i orada yaşıyor. Bu yerin merkezinde, yedi katlı iki binanın arasında tamamen Suriye yemekleri servisi yapan açık hava kafeleri ve restoranlarıyla dolu bir alan var. Genç adamlar sandalyeler ve su boruları arasında bilardo ve pinpon oynuyorlar, satıcılar da Suriye mallarıyla dolu tezgahlarında mal satıyorlar. Arka planda da Mısır'ın milliyetçi şarkıları çalıyor.

Restoranlara malzeme sağlama işi yapan O., “Önceleri Mısırlılar Suriyelilerin en cesur insanlar olduklarını söylerlerdi” dedi. Şimdi, “Siz yalancısınız” ve “Siz Rabia’ya (14 Ağustos’ta şiddet kullanılarak dağıtılan Mursi yanlısı oturma eylemi) katıldınız” diyorlar.

O.’nun arkadaşı M. de ailesini Sudan’a taşımayı düşündüğünü söylüyor. O, “Şimdi Suriyeli olmak İsraili olmak gibidir” dedi. Diğerleri de Cezayir ya da İsveç’e taşınmaktan bahsediyor.

Yeni Mısır hükümeti, Suriyelileri Mısır’da kalmaktan soğutmak için kurallar koyuyor. 30 Haziran’dan önce Suriyeliler vizesiz olarak Mısır’a girebiliyorlardı. Ama hükümet, 8 Temmuz’da politikasını değiştirdi. Artık Suriyeliler, gelmelerinden önce geçmişleriyle ilgili olarak bir ayı bulabilecek güvenlik kontrolleriyle birlikte, vize almak zorundalar. Suriyeli mültecileri kaydeden ve onlara hizmet sunan UNHCR, 8 Temmuz’dan beri Suriyelilerden ofislerine yeni gelişler olmadığını bildiriyor.

Mısır ayrıca yaz başında Suriyeli çocukların artık Mısırlı çocuklarla aynı şartlarda okula gidemeyeceklerini duyurdu. Eğitim Bakanlığı okulların başlamasından kısa bir süre önce bu kararı değiştirse de çoğu aile zaten ülkeyi terk etmişti.

En kötü durumdakiler de Suriye’de yaşayan ve ülkede iç savaş patlak vermesiyle Mısır’a kaçan Filistinli mültecilerdir. Suriye, Arap dünyasında Filistinli mültecilere karşı en cömert politikalara sahip ülkelerden biriydi. Bunun sonucu olarak da orada yaşayan çok sayıda Filistinli var. Bunların çoğu Batı Şeria ya da Gazze’ye hiç ayak basmadı. Onlar ihtilaftan yerli Suriyeliler olarak kaçmış olsalar da Mısır hükümeti ve uluslararası toplum bunları Filistinliler olarak tanıyor. Bu yüzden bunlar UNHCR’nin görev kapsamı dışında kaldılar.

Suriye'den gelen Filistinlilerin Mısır'dan sınır dışı edilmeleri daha muhtemeldir. İskenderiye'de bulunan Mülteciler Dayanışma Hareketi eylemcileri, şimdiye kadar 500'den fazla insanın Mısır'dan sınır dışı edildiğini, bunlardan üçte birden fazlasının çocuk olduğunu bildiriyor. Bunların çoğu daha önce Suriye'de ikamet eden Filistinlilerdi.

Suriye'den kaçan Filistinlilerin çoğu başlarda botlarla Avrupa'ya kaçmayı tercih etti. Şimdi çoğu Suriyeli de daha iyi muamele ve iktisadi şartlar ümidiyle bunu deniyor. Bu da 4.000 dolar civarında bir paraya mal oluyor. Geçen ay 3.000'den fazla Suriyeli İtalya sahillerine vardı. Bunların çoğu Mısır'dan kaçanlardı. Bu arada, ülkede kalanlar da duruma intibak etmeye çalışıyor. Farkusi: "Suriyeli çocuklar, Suriyeli oldukları belli olmasın diye Mısır lehçesini öğrenmeye başladı" dedi.

Kaynak: New Republic

Dünya Bülteni için çeviren: Mehmet Şeyhoğlu

Sahra mülteci kamplarında BM sorunun parçası mı?

Angel L. Martinez

Yaklaşık 40 sene süren sürgünlerinde Sahralı mültecilerin ihtiyaç ve ümitlerini uluslararası yardımlar karşıladı. Navarra Hastanesi'ndeki (Tifariti) dispanserler, insani yardım kuruluşlarının gönderdiği ilaçlarla doludur. Tifariti, Batı Sahra'nın kurtarılmış bölge olarak adlandırılan kuzey bölgesinde toprağı ikiye bölen Fas askeri duvarının doğusunda kalır. Batı Sahra, Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti (SDAC) tarafından yönetilir.

Dünya Doktorları (Medecins du Monde) ve mahalli kuruluşlar, İspanyol İşbirliği ve Kalkınma Kurumu (AECID) tarafından hem kurtarılmış bölgelere hem de mülteci kamplarına (güneybatı Cezayir) gönderilen ilaçların dağıtımından sorumludur. İspanya hükümetinin resmi insani yardım kuruluşu, ateşkes ve 1991'de imzalanan Çözüm Planı'ndan bu yana Sahra halkına yardımlara aktif olarak katılmaktadır.

Tifariti'deki hastanenin yöneticisi Ali Salim, şu izahatta bulunuyor: "İspanya halkı Sahra halkıyla dayanışma gösterdi ama hükümeti, yapması gereken siyasi yaklaşımı sergilemedi. İspanyol siyasetçiler, ancak seçim zamanı Sahra halkını desteklerler."

İspanya, Sahra mülteci kamplarına insani yardımlar yapılması hususunda (Cezayir'den sonra) dünyanın en büyük ikinci bağışçısı

olmasına rağmen onun ihtilafdaki siyasi rolü ne mülteciler ne de mahalli yetkililer tarafından dikkate alınıyor. Genel merkezi Tifariti'nin 300 kilometre güneyi olan ve çetin Cezayir çölünde jiplerle ancak 7 saatlik yolculukla gidilebilen SDAC'ın işbirliği bakanı İbrahim Mojtar, İspanya'nın oynadığı rolü bu şekilde tanımlıyor: "Tarihi ve siyasi olarak İspanya mültecilerimizin durumundan sorumludur. Zaten bu yüzden insani yardım sağlıyorlar."

Demek ki İspanya, Batı Sahra'daki açmaza siyasi bir çözüm bulamadığı için suçluluk duygusu içinde insani yardımda bulunuyor. Ayrıca, İspanyol kurumunun kamplardaki yerel ortağı Sahra Kızılayı'nın (SRC) başkanı Buhobeini Yahya, İspanya'nın sorumluluğunun daha da büyük olduğunu iddia ediyor: "Uluslararası hukuka göre İspanya Batı Sahra'da yönetici güçtür. Bu yüzden İspanya'nın finansal katkısı, 92 seneyi geçen sömürgecilik geçmişi ve onun Fas'la olan bağları göz önüne alındığında asgari düzeydedir."

Bununla beraber, İspanya siyasi olarak ihtilafa karışan tek bağışçı devlet değildir. Amerika Birleşik Devletleri, Dünya Gıda Programı'nın (WFP) dünyadaki en büyük fon sağlayıcısıdır (2013'te yüzde 21) ve WFP de kamplarda gıda güvenliğini sağlamakla görevli BM kuruluşudur. Sahra Başbakanı Abdülkadir Talib Ömer, "BM Güvenlik Konseyi için uluslararası yardımlara kaynak sağlamak siyasi yollarla Fas'a baskı yapmaktan daha kolaydır" diyor. Siyasi çözüme karşı vetoya işaret ederek devam ediyor: "BM Güvenlik Konseyi üyesi Fransa, Fas'ı uluslararası hukuk ve BM kararlarına uymaya zorlamak istemiyor." AB üyesi olarak da Fransa, bu sene WFP'ye yüzde 15'lik katkı yapan Avrupa Komisyonu İnsani Yardım ve Sivil Koruma (ECHO) üzerinden mülteci kamplarına gıda yardımı

sağlıyor.

BM politikalarının mülteci kampları üzerinde günlük tesiri var. AECID'deki programlardan sorumlu olan Ventura Rodriguez, "Ce-zayir ve yerel mercilere göre 165.000 mülteci var. Ama BM sadece 94.144'ünü onaylıyor. İki tahmin arasındaki büyük farka rağmen, kamplarda kabaca 125.000 mültecinin yaşadığı kabul ediliyor" diye açıklıyor.

Mültecilerin sayısı hep ihtilaf konusu oldu. BM kuruluşları Sahra hükümeti tarafından kaydedilenden daha küçük bir sayı tahmin ederler ve yetkililere nüfus sayımı yapmaları için baskı yaparlar. SDAC, nüfus sayımının 1991'de Çözüm Planı'nda anlaşıldığı üzere ancak memleketlerine iade etme şartıyla yapılacağını savunuyor. Bu arada euro bölgesi krizi, mülteciler için hazırlanan temel gıda sepetini önemli ölçüde azalttı.

Sahra hükümetine göre, UNHCR 2013'te temel gıda sepetini doldurmak üzere 42.000 ton malzeme gerektiğini tahmin ediyor. Bu sene şimdiye kadar bunun sadece 13 bin tonu temin edilmiş. İşbirliği Bakanı, "Bu eksiklik, İspanya'dan alınan bölgesel yardım-daki yüzde 60'lık kesintiyle birlikte, beş yaşından küçük çocuklarla hamile kadınlar gibi risk altındaki insanlar arasında kansızlığı yük-seltti" açıklamasında bulunuyor. Bojador Hastanesi'nde ambulans şoförü olan Salek Muhammed, kamplardaki ihtiyaçlarla ilgili so-ruya "Çok az kazanıyoruz ama yetiyor. Gıda konusunda endişe-lenmemiz gerekmiyor. Devlet bize gıda tedarik ediyor" karşılığını veriyor. O, halk arasında çoğu kişide yardım konusundaki zarar verici bağımlılık algısını yansıtıyor.

Aslında, 38 sene çok gecikmiş çözümün peşinde koştuktan

sonra, mültecilerin uzun bekleyişi bölgedeki STK'ların faaliyetlerini de etkiledi. Onlar bir yandan acil yardım sağlarken bir yandan da devam eden statüko probleminin bir parçası olma gibi bir ikileme karşı karşıyalar. Su arıtma tesisinde mahalli teknisyen Abdül Fettah, şu yorumu yapıyor: “Biz önce Batı Sahra'ya dönüşümüzün yakın olduğu düşüncesiyle tesisleri kısa dönem için kurduk. Ama daha sonra biz, burada uzun süre kalacağımızı anlayınca bu altyapıların etrafını sarmak için duvar örmek zorunda kaldık.”

SDAC'ın Su ve Çevre Bakanlığı, su tedariki ve sağlıkla alakalı projelerde İspanyol STK Uluslararası Dayanışma (Solidaridad Internacional) ile birlikte çalışır. Bakanlık, bu sene uluslararası yardımlardaki kesintiden büyük bir darbe aldı, 2011'dekine göre yüzde 80 daha az yardım aldı.

Uluslararası yardımla ilgili olarak iç politik gelişmeler de iş birliği ve kalkınma faaliyetlerindeki performansı etkiliyor. Solidaridad Internacional'daki uzman José Girón, karar verme sürecini şöyle izah ediyor: “Sadece bir teknisyen ama onlarca amir var. Bu yapı koordinasyonu geliştiriyor ama çalışmamızı yavaşlatıyor. Bir karar vermeden önce uzun süre tartışmamız gerekiyor, ihtiyaçlar da sürekli değişiyor.”

Mültecilerin uzun dönemdeki durumu iş dağılımı ve maaşlarda değişiklikler getirdi. Yerel STK işçilerine maaş ödeniyor. İlgili bakanlıklar için çalışan Sahralı teknisyenler ise sadece “teşvikler” alıyor. STK'larda çalışan Sahralılar Sahra kamu sektöründe çalışan meslektaşlarından dört kat daha fazla ücret alıyorlar. Bu da aynı özelliklere sahip Sahralı profesyoneller arasında anlaşmazlıklara sebep oluyor.

Sahra Kızılayı başkanı Buhobeini Yahya, “Bu, Filistin meselesinden sonra dünyanın en uzun süren meselesidir. Kimse ya deniz tarafından çöle ya da kuzeyden güneye (doğal) bir çıkış bulamayacak. Biz siyasi bir problemden dolayı mülteciyiz, açlık ya da doğal afetten dolayı değil” ifadesinde bulunuyor. Uluslararası yardıma dahil olan çoğu tarafın açık bir şekilde belirttiği gibi Abdül Fettah da “Kalkınma projelerine kaynak sağlayan kurumlar, bu ihtilafa bir çözüm bulunması için siyasi çabalara yatırım yapmalılar” diyor.

Mülteci kamplarında güvenlik tedbirleri

Ekim 2011’de yurt dışında yaşayan üç İspanyolun kaçırılması, SDAC’da milli güvenlik durumunu kalpten vurdu. Komşu Mali ve Cezayir’de yakın zamanda patlak veren istikrarsızlık da bölgesel güvensizlik ortamını daha da kötüleştirdi. BM ve bağışçı ülkeler tarafından benimsenen çözüm, STK işçilerinin hareket kabiliyeti ve işlevlerini sınırladı.

İspanyol İşbirliği ve Kalkınma Kurumu (AECID), 2011’de STK’ların derhal kamplardan tahliye olmalarını tavsiye etti. Kaçırımlardan sonra, İspanya Dışişleri Bakanlığı, yurt dışındaki vatandaşlarının kamplardaki işlerini bırakmaları ve faaliyetlerini sadece giriş/çıkış ziyaretlerine düşürmeleri için bastırdı. Dünya Doktorları’nın İspanya kolunda çalışan teknisyen ve Sınır Tanımayan Mühendisler (ISF) başkan yardımcısı Álvaro López Criado, “Açıkçası, örgütler bu tür tavsiyeleri dinleyebilirler ama bu tedbirler bizim faaliyetlerimizin etkinliğini daha derinden belirler” iddiasında bulunuyor.

Dünya Doktorları gibi tüm İspanyol STK’lar İspanya hükümeti tarafından belirlenen kırmızı çizgilere uydu. İçişleri Bakanı İbrahim Mojtat, “Güvenlik tedbirleri daha önce görünür değildi. Güvenlik,

çevreye odaklıydı. Şimdi ise biz merkezde de güvenliği takviye ettik” yorumunda bulunuyor. Bununla birlikte, Ventura Rodriguez’e göre kaçırma olayları meydana gelinceye kadar STK işçileri bakımından güvenlik boşluğu vardı.

Hem Fas tarafından kontrol edilen işgal altındaki topraklarda hem de SDAC tarafından idare edilen Sahra mülteci kamplarında güvenlikten sorumlu uluslararası kuruluşun Batı Sahra’da Referandum için BM Misyonu (MINURSO) olması gerekiyor. Ama MINURSO’nun genel merkezi Fas tarafından kontrol edilen Layyouné’de bulunuyor. Uluslararası yardımların koordinasyonu görevli BM kuruluşlarının başkanı da Cezayir’de (Cezayir ülkesinde) bulunuyor. Bu durum yardım görevlilerini kendi kaderlerine terk eden siyasi bir boşluk doğuruyor.

İspanya, personelini harekete geçiren tek bağışçı ülkeyken, bu kararın arkasında bazı siyasi çıkar hesapları bulundu. SDAC Başbakanı Abdülkadir Talib Ömer, “İspanya hükümeti, sadece Sahralıların çıkarlarını tehlikeye atan, İspanyol işçilerin tahliyesi kararıyla Fas’a yönelik belli bir yakınlaşma gösterdi” iddiasında bulunuyor.

Bununla birlikte, Norveç Yardım Kilisesi (NAC) gibi diğer yabancı STK’lar da İspanya örneğini takip etti ve Fransa’nın Mali’ye müdahalesi ve İn Amenas’taki kaçırma olayından sonra işçilerini geri çekti. İki olay da Ocak 2013’te meydana geldi. Bunu müteakip, Sahra yerel idareleri de kamplarda hayati olmayan tüm personelin tahliyesine karar verdi. Bu tedbir, kamplardaki ziyaretçileri ya da Artifariti Sahra Maratonu gibi etkinliklerin katılımcılarını da kapsadı.

BM’nin zayıf güvenlik tedbirlerine hitap etmeyi amaçlayan AE-CID, mülteci kamplarında güvenliği arttırmak için ECHO’nun yanı

sıra 'Birlikte Hayat Kurtaralım' programına 640.000 euro aktardı. UNHCR son iki senedir bu yeni stratejiyi uyguluyor. Güvenlik tedbirleri, işçilerin ikamet ettiği kompleksi korumak üzere bir kilometre uzunluğunda, üç metre yüksekliğinde, dikenli teller ve çitten bir duvar ve farklı BM kuruluşları ve örgütlerinin bulunduğu UNHCR genel merkezlerindeki savunma sistemine benzer sistem kurulmasına odaklandı. Uluslararası Dayanışma resmi teknisyeni José Girón, "Bu yeni strateji, zaten sınırlı olan özel hayatı ve Sahra halkıyla mesleki alan dışında şahsi temas eksikliğini daha da sınırladı" diye şikayet ediyor.

BM programı 'Birlikte Hayat Kurtaralım' güvenlik idaresi ve denetimiyle her bir vilayette (bölge) eskort ve kontrol noktalarının etkinliği, resmi sokağa çıkma yasağının denetimi, Rabuni'de yabancıların hareketlerinin sınırlandırılmasından sorumlu bir güvenlik danışmanı da atadı. Güvenlik programı uzun dönemde Avrupalı olmayan daha fazla sayıda yabancı kiralanması, yardım işinin millileştirilmesine yol açabilir.

Bu arada, mevcut BM güvenlik danışmanı, "güvenlik nispeten gelişti ama bölgedeki istikrarsızlıktan dolayı halen tehdit mevcuttur" ifadesinde bulundu. Bununla birlikte yardım görevlileri, bu tedbirlerin hayat ve işleri üzerinde psikolojik etki bıraktığını düşünüyorlar. Batı Sahra projesi için NCA sorumlusu Eirik Kirkerud, "Maalesef bölgedeki karışıklıklar ve gerginlikler STK camiasının kamplara gerekli yardımı yapma kabiliyetini etkiliyor" diyor.

İnsani yardım ve kalkınma faaliyetleri de yeni güvenlik tedbirlerinden etkileniyor. Bu, bölgede STK'lar ve BM kurumlarının faaliyetlerinin Sahralılar tarafından deruhte edilmesi ve yardım görevlilerinin

millileşmesine yol açabilir. BM ve onun Misyonu'nun oynadığı rol hakkında soru sorulabilir. 1991'de ateşkesin onaylanması ve savaş esirlerinin mübadelesinden bu yana MINURSO, Batı Sahra'da işgal altındaki topraklarda vuku bulan insan hakları ihlallerine göz yumarken mülteci kamplarında hem mülteciler hem de yardım görevlileri için güvenlik sağlayamaz hale geldi.

Kaynak: Ceasefire

Dünya Bülteni için çeviren: Mehmet Şeyhoğlu

dübam

Ortadoğu'nun krizi Avrupa'nın da krizidir

David Hearst

Biz duygusallık ve gaddarlık döneminde yaşıyoruz. Bu durum Victoria dönemi İngilteresiyle Çarlık Rusyası'ndan pek de farklı değil. Son duygusallık göstergeleri için Suriyeli mülteciler krizine “şahsi bir tepki” olarak Londra ve Kent'teki evlerinin kapılarını açmayı teklif eden Bob Geldof'a ya da Avrupa'da inanılmaz şeyler olduğunu iddia eden Bono'ya bakmak lazım. Bir ihtimal Lenny Henry Suriye konusunda bir yardım toplama etkinliğine mi katılır? Ya da belki Angelina Jolie bir çocuğu evlat mı edinir? Alman tabloid gazeteleri bundan çok hoşlanacaktır. Onlar daha geçenlerde Arapça “Berlin'e hoşgeldiniz” rehberi yayımladılar.

Gaddarlık konusunda ise İngiltere Başbakanlığı'ndan daha güvenilir bir tedarik kaynağı yoktur. David Cameron'un mülteci krizine tepkisi, gelecek beş yılda her sene 4.000 mülteci kabul etmek ve insansız hava aracı saldırılarında Suriye'de iki İngilizin öldürüldüğünü duyurmak oldu. O ve Francois Hollande şimdi, sanki mülteci akınının sebebi IŞİD'miş gibi bu militan gruba karşı hava saldırılarına başlamaya can atıyor.

Bir insansız hava aracından ateş açmak için kanıtın ara sıra başvurulmuş bir yol olduğunu kabul ediyorum. Bunda iyi tahminlerde bulunulması -birinin komşusu hakkında dedikleri, 500 feet mesafeden bir hedefin nasıl görüldüğü- daha güvenli bahislerdir. Öyle olsa bile, bebek Aylan Kurdi'ye olanlarla IŞİD arasındaki bağlantıyı anlayamıyorum.

İnsansız hava aracı saldırıları Suriye'deki çocukların katillerinden intikam almak içinse ortaya farklı bir sonuç çıkıyor: Suriye İnsan Hakları Ağı tarafından bu sene 2.236 çocuk ölümü belgelendi. Bunların 1.804'üne Suriye hükümeti yol açtı. IŞİD 104, Uluslararası Koalisyon Kuvvetleri de -sizden bizden- 58 çocuğu öldürdü. BM, geçen sene şubat ayına kadar 10.000 çocuğun iç savaşta öldüğü tahmininde bulunuyor. Çok daha fazlası da tecavüz, işkence, zorla savaştırılma gibi telaffuz edilemez dehşet olaylarına maruz kaldı.

Kurdi ailesi hakkındaki gerçek de karışıktır. Aylan'ın hayatta kalan babası Abdullah ve Abdullah'ın amcası Halid tarafından Middle East Eye'a anlatıldığı üzere bu uzun bir yürüyüşün hikayesidir: Geçimini sağlamak için Şam'dan Kobani'ye, Tel Ebyad'a ve nihayet İstanbul'a gelen bir berber. IŞİD Kobani'yi ele geçirince ailesi de ona katıldı. O zamandan bu yana bir sene geçti ve bunlar İstanbul'un Eyüp ilçesinde kıt kanaat geçinmeye çalıştılar. Bu Suriyeli Kürdün Avrupa'da daha iyi bir hayat kurmak için yaptığı ikinci teşebbüsün akim kalmasına ne yol açtı? IŞİD değil. Ve kesinlikle amcası da değil.

Amca Halid Şeno, "Avrupa asla bize yardım etmez. Avrupa'ya gitmektense Kobani'de yaşayıp ekmek yemeyi tercih ederim. Abdullah, gözü kapalı tehlikeye atıldı. Ben ona Avrupa'ya gitmek yerine Kobani'ye dönmesini söylemişim. Ama o başka hayaller kuruyordu" dedi.

İnanılmaz bir şeylerin meydana geldiği söylenen Avrupa'ya dönelim. AB komisyonu başkanı Jean Claude Juncker, çarşamba günü ekstra 120.000 göçmenin zorla iskan edilmesi için bastırdı. Bu plan, bloktaki yeni üyeler Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Polonya ve Romanya tarafından pek beğenilmedi. Bunların cömertliklerinin dini tercihlere göre olduğu görülüyor. Slovakya ve Kıbrıs ile Fran-

sız bir belediye başkanı, Hristiyan mülteci tercih edeceğini bildirdi.

Suriye'deki savaşı en çok destekleyen ülkeler, savaşın yol açtığı sonuçları da en az kabul ediyor. Stop The War'a göre, Suriye'ye en çok silah gönderen sekiz ülke, Almanya'nın aldığı mültecilerin yüzde ikisi kadarını kabul etti.

Yılda 500.000 Suriyeli mülteci alabileceğini söyleyen Almanya da bunu kalbinden ziyade beyninin bir gereği olarak yapmış olabilir. İngiltere'nin aksine Almanya'nın nüfusu azalıyor ve bu giderek hız kazanıyor. AB komisyonunun tahminine göre, Almanya'nın 2013'te 81,3 milyon olan nüfusu 2060'a doğru 70,8 milyon olacak. Böyle olursa bağımlılık oranı denilen, masraflı yaşlı insanların genç, zenginlik üreten insanlara nispeti yükselecek.

Almanya, ihtiyaçlarını tek başına Avrupa emek piyasasından da karşılayamayacak. Bertelsmann Vakfı için göçün sonuçlarını araştıran ekonomist Lutz Schneider, Spiegel Online'da AB ülkelerinden gelecek ortalama yıllık göçmen sayısının 2050'ye doğru 70.000'e düşeceği tahmininde bulundu. O, "İşte bu yüzden biz, gelecekte üçüncü dünya ülkelerinden iş için Almanya'ya göç edecek insanlara daha bağımlı olacağız. Halen Almanya'ya gelenler öncelikle mülteci olarak geliyorlar" dedi.

Bunlardan hiçbiri 'kendini iyi hisset' faktörünün yayılmasını önlemiyor. 'Bir şeyler yapmalıyız' tугayı gözyaşlarına gark olmuş vaziyette. Junckers, "Tekneleri geri göndermek Avrupalı tavrı değildir" dedi.

Ama bir an için dürüst olalım. Aylan Kurdi'ye tepkiler dev bir selfie, kimlikleri konusunda ihtilafli, etnik ve dini azınlıklar konusunda kafası karışık ve geleceğinden endişeli insanlar tarafından çekilen portremiz oldu. Bu onlarla değil bizimle ilgiliydi. Bu ne Suriyeliler ne de onların etrafındaki fakir ülkelerin fedakarlıklarıyla ilgilidir. (Lüb-

nan ve Ürdün şimdiye kadar dört milyon mülteci aldı.)

Bu, çocuklarla da ilgili değildir. Aylan Kurdi'nin sahile vuran o çaresiz fotoğrafı, dört senelik pis savaşın tüm çocuk kurbanlarıyla ilgili hafızamızı sildi. Şimdi Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad'ın güvenlik kuvvetleri tarafından 29 Nisan 2011'de sürüklenerek götürülen ve bir ay sonra cesedi kemikleri kırılmış, hırpalanmış, sigara yanıklarıyla kaplanmış, penisi kesilmiş olarak iade edilen Deraa'lı 13 yaşındaki çocuk Hamza El Hatib'i kim hatırlıyor?

Hamza o zamanlar manşetlerde Suriye devriminin sembolü olarak adlandırıldı. O zaman sakindi. IŞİD yoktu ve dünya ayakta Esad'ın ayaklanmayı mezhepçi bir iç savaşa çevirmesini seyrediyordu.

Aylan ve Hamza, Orta Doğu'daki ihtilafın tek çocuk sembolleri değil. Muhammed El Durra, İman Hico, geçen sene Gazze'de plajda öldürülen dört erkek çocuk ve Batı Şeria'da kundaklama saldırısında yakılarak öldürülen bebek Ali Devabşe de Filistin ihtilafının sembolleridir. Bunlar da büyük hissiyata yol açmış ama Batı'da politika değişikliği getirmeye yetmemişti.

Aylan Kurdi, Avrupa'yı içinde bulunduğu uyuşukluktan çıkaracak kadar sarsmadı. Ama onun acı ölümü yurttan bir hususa sert darbe indirdi. O da bizim tüm yazı Akdeniz'deki boğulmaları inkâr etmeye çalışmakla geçirmemiz.

Orta Doğu, Avrupa'nın komşusudur, ondaki ihtilafların sirayet etmesini ve insanlarındaki sefalet dalgalarını önleyebilecek bir hudut engeli yoktur. Irak, Suriye ve Libya'da olanlar, doğrudan ya da dolaylı olarak, İngiltere, Fransa ve Amerika'nın başlattığı ve devam ettirdiği büyük siyasi hatalar ve savaşların bir sonucudur. Suriye'de

---

şehirler yavaş yavaş yerle bir oluyor ve muhtemelen ülke bir daha üniter bir devlete dönmeyecek.

Askeri bir diktatörlük tarafından ele geçirilen ve ülke çapında isyan başlayan Mısır'da olanlar, doğrudan İngiltere, Fransa, Almanya ve Amerika'nın demokratik süreci terk etmesinin sonucudur. Bu sene daha önce de yazdığım gibi, Avrupa Sınır Güvenliği Ajansı Frontex'e göre Kuzey Afrika'dan göçler, 2013'teki askeri darbeye kadar gerçekten düşüyordu. Eğer Mısır bir devlet olarak başarısız olursa -pekala olabilir- Mısırlılara kuzeye yönelmekten başka yol kalmaz. Bu durumda teknelere akın eden insan sayısında muazzam artış olur.

Milyonlarca Arap iki savaş için mücadele ediyor: Demokrasi için savaş ve daha iyi ekonomik gelecek için savaş. Her iki cephede de Avrupa'nın Arap gençliğine sunacak hiçbir şeyi yoktur. Avrupa'nın politikası Arap ülkelerindeki diktatörleri desteklemek ve kötü kokular için burnunu tıkamaktır. Atalet içindeki Avrupa demokratik standartlarını koruma ya da zenginliklerini paylaşmaya isteksiz duruyor. Orta Doğu'nun krizi Avrupa'nın da krizidir.

Kaynak: The Middle East Eye

Dünya Bülteni için çeviren: Arif Kaya

dübam

> DÜBAM DUNYA BÜLTENİ ARAŞTIRMA MASASI

> 2015 KASIM
DÜNYA BÜLTENİ ARAŞTIRMA MASASI

DÜBAM Yayınları
Küresel İletişim Merkezi
Barbaros Bulvarı, Balmumcu / Beşiktaş
Tel: (0212) 274 80 21 – 274 80 22
www.dunyabulteni.net/dubam

